

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclusio XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

Christianis, per quem fratres cohæredes, cõcorporales, & ciues fiunt Christi, quomodo ibi possit non esse participatio oim bonorum Christi: nam & Christus ex eodem spiritu habet omnia sua. ita fit, per inestimabiles diuitias misericordiarũ dei patris, ut Christianus possit gloriari, & cum fiducia p̄sumere in Christo omnia, scilicet quod iustitia, uirtus, patientia, humilitas, omnia merita Christi, sint etiam sua, per unitatem spiritus ex fide in illũ. Rursum, omnia peccata sua, iam nõ sint sua, sed Christi, per eandem unitatem, in quo & absorbentur omnia. Et hæc est fiducia Christianorũ, & iucunditas cõscientiæ nostræ, quod per fidem fiunt peccata nostra, nõ nostra, sed Christi, in quem deus posuit peccata oim nostrũ, & ipse tulit peccata nostra, ipse agnus dei, qui tollit peccata mundi. Rursum omnis iustitia Christi, fit nostra; Imponit enim manũ suã super nos, & bene habemus, & extendit palliũ suũ, & operit nos, benedictus Saluator in secula Amẽ.

Verum quando hæc participatio suauissima & iucunda permutatio, non fit nisi per fidem, hanc autem homo nec dare nec auferre possit, satis clarum puto, quod uirtute clauũ uel beneficio uenialium literarũ hæc participatio nõ datur, sed potius ante & sine illis datur a solo deo, sicut remissio ante remissionem, absolutio ante absolutionẽ, ita participatio ante participationẽ.

Quid ergo participat Papa sua participatione? Respondeo, illi dicerent, ut supra de remissione dictum est Conclu. vi. quod de claratiue participat. Nam quõ possint aliter dicere, non intelligere me confiteor. Meum sensum sequente ponam conclusionẽ.

CONCLUSIO XXXVIII.

Remissio tamen & participatio Papæ, nullo modo est cõtemnenda, quia (ut dixi) est declaratio remissionis diuinæ.

NON quod necessaria sit illa declaratio, quæ in literis & publicis fit indulgentiarũ (sufficit enim ea quæ fit in priuata confessione) sed quod nõ sit contemnenda, quia per eam etiã Ecclesiæ nota fit, & approbatur, priuatim facta declaratio. Sic enim ego intelligendum puto. Qui habet meliora, dicat ea, Non enim, quid alias illa participatio publica faciat, uideo. Verũ, licet hanc cõclusionem ab oibus (ut puto) acceptã, non negem, dixi tamen supra Conclu. vi. mihi nõ placere hunc modũ loquendi, quod

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

Papa nihil aliud faciat, quod declararet aut approbet remissionem diuinam, seu participationem. Nam id primo nimis uiles reddit Ecclesie clauis, imo uerbum Christi facit irritum quodammodo ubi dixit, Quodcumque &c. Declaratio enim nimis modicum est. Secundo, Quia incerta erunt omnia ei, cui fit declaratio, licet alijs seu Ecclesie foris in facie certa fiat illius remissio & conciliatio. Quare sicut superius de remissione culpae, ita de participatione bonorum uolo opinari, donec erudiar melius, uidelicet, Quod sicut peccator post peccatum difficillime confidit in misericordiam dei, adeo urget ad desperationem, peccatum onere suo grauissimum, multoque facilius iram, quam misericordiam dei cogitat, sicut ante peccatum facilius misericordiam, quam iram cogitat. Omnia enim peruersae agit homo, Timens, ubi non est timendum, sed sperandum, scilicet post peccatum. Praesumens ubi non est praesumendum, sed timendum, scilicet ante peccatum. Cuius rei exemplum ab uide ostensum est in resurrectione Christi, ubi multis argumentis opus fuit, ut sese in cordibus discipulorum resuscitaret. Denique prima annuntiatio fuit mulieris, & deliramentis ab illis comparata. Ita & peccatori prima fiducia apparet mollis, & cui non, uel uix credendum putet. Ita multo difficilius est credere, sese esse participem Christi bonorum (id est inenarrabiliu bonorum, ut sit particeps diuinae naturae, ut ait, S. Petrus) Magnitudo bonorum etiam operatur diffidentiam, uide licet, non solum esse remissa tanta mala, uerum & collata tanta bona, ut sit filius dei, haeres regni, frater Christi, socius angelorum, dominus mundi. Obsecro, quomodo haec uera potest credere, qui peccati sui morsu, immo pondere sessus trahitur ad inferos? Hic itaque necessarium est iudicium clauis, ut homo sibi non credat, credat autem potius clauis, id est, sacerdoti. Atque nihil curo, si etiam sit forte indotus clauiger, aut leuis. Nam non propter sacerdotem, nec potestatem eius, sed propter uerbum eius qui dixit, & non mentit, Quodcumque solueris &c. In ijs enim qui credunt in uerbum istud, non potest clauis errare. Errat uero in ijs solis, qui non credunt absolutio nem istam ualere. Nam finge (per impossibile uel contingens) si quis non sit, uel non putet sese satis contritum, & tamen absoluenti, tota fiducia credat sese absolutum (fiducia mea sic opinor) haec ipsa fides eum facit absolutum uerissime, quia credit in eum qui dixit. Quodcumque &c. Fides autem Christi semper iustificat,

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

non secus, q̄ si baptizet te ineptus, leuis, imperitus sacerdos. Adde, si etiā non putes te satis contritū (tibi em̄ nō potes nec debes credere) nihilominus, si credis ei, qui dixit. Qui crediderit & baptizatus fuerit, hic saluus erit, dico tibi, hæc fides eius uerbi facit te uerissime baptizari, quicquid sit de contritione tua, ideo si de ubiq; opus est. Tantum habes, quantum credis. Atq; sic intelligo quod nostri doctores dicunt, sacramenta esse efficacia gratiæ signa, non quia fit (ut B. Aug.) sed quia creditur ut supra.

Ita hic. Absolutio est efficax, non quia fit, a quocūq; tandem fiat, erret siue non erret, sed quia creditur. Nec hanc fidē potest reseruatō casuū impedire, nisi esset manifesta & contempta. Proinde dico, Homo quādo in peccato est, ita uexat & agitat cōscientia eius, ut suo sensū potius participationē oīm malorū sese credat habere. Et talis homo certe proximus est iustificationi, & habet initiū gratiæ, Ideo ei confugiendū est ad solatiū clauis, ut arbitrio sacerdotis quietet, & pacē obtineat, atq; fiduciā consequatur participationē oīm bonorū Christi & Ecclesiæ. Quod si q̄s hanc participationis officio sacerdotis sibi factā, non crediderit, aut dubitauerit, non errore clauis, sed suę infidelitatis, seducitur & magno damno suā animā afficit, & deo, uerboq; eius iniuriam atq; summā irreuerentiā facit. Ideo multo melius est, ut non adeat ad absolutiōnē, si nō credat sese absolui, quā si sine fide accedat, sicte em̄ accedit, & iudiciū sibi accipit, nō secus q̄ si baptisimum uel sacramentū panis sicte acceperit. Proinde nō adeo est necessaria contritio, q̄ fides. Incōparabiliter em̄ plus ibi cōsequitur fides absolutiōnis, q̄ feruor cōtritionis. Et hac fide omīssa, nos plurimi solū in formandis contritionibus laboramus, ut doceamus homines tunc credere remissa peccata, quando senserint sese esse perfecte contritos (id est, nunq; credere, sed magis ad desperatiōnē laborare) cum secundū prophetā, non in nostram cōtritionē, sed in uerbū eius sit sperandū. Neq; em̄ dixit, Memor esto cōtritiōis meæ seruo tuo, in qua mihi spem dedisti, sed memor esto uerbi tui, in quo mihi spem dedisti. Et iterū, In uerbū tuū (nō unq; in opus nostrū) supersperauī. Et iterū, Sustinuit anima mea in uerbo ei⁹ &c. Et ut Psal. I. in Hebræo est, Tibi soli peccavi, propterea iustificabis uerbo tuo. Igit̄ nec sacramētū, nec sacerdos, sed fides uerbi Christi, p̄ sacerdotē & officiū eius tete iur

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

stificat. Quid ad te, si dominus per asinum uel asinam loquatur, dumodo tu uerbū eius audias, in quo speres atq; credas. Sic intelligerem illud quod nostri doctores Scholastici dicunt, sacramenta Ecclesiæ esse in exercitationem nobis data, hoc est, tanq; inæstimabilia dona, in quibus occasionem habeamus credendi & iustificandi. Nam olim erat sermo domini preciosus tempore Saulis, nunc uero etiam per leuissimos, pessimos, indoctissimos homines suum uerbū tibi sonat. Tu in uerbū intende, & mitte laruā personæ. Erret, non erret ille, tu non erras si credideris. Hic si erro & desipio reuocet me qui sapit. Cōsequens ex ijs erit, ut tres illæ ueritates Ioan. Gersonis iam diu in omnes libros & aures transfusæ, prudenter intelligendæ sint, puta quod non ideo confidat sese homo esse in statu salutis, quia potest dicere, se dolere de peccatis, sed multo magis id aduertat, si sic optet sacramentū absolutionis, ut credat, si per ipsum fuerit affecutus sese absolui. Hoc enim est sacramentū in uoto suscipere, id est, in fide uerbi uel præsentis uel desyderati auditus. Caue ergo, ne quādo in tuam cōtritionem ullo modo confidas, sed in nudissimū uerbum optimi & fidelissimi tui saluatoris Iesu Christi. Cor tuū fallat te, ille te non fallat, uel habitus, uel desyderatus. Quæ si ita sunt (det dominus deus ut cum propheta Michea, sim uir nō habens spiritum, ac mendaciū potius loquar) timendū est, multas animas perdi per indoctissimos illos operū & contritionis boiuatores. Primū, quod fidem uerbi non docent, sed contritionem duntaxat, atq; hanc tenuiter satis. Secundo, quod facillimè sunt absolutiones impendere & participationes eiusmodi, quæ si sit passim oīm, istam fidem habere, neq; discutiunt, quem aut quare absoluant. Itaq; non tam necessariū est absoluendo dicere doles, q̄ illud, credis tete absolui a me posse, sicut Christus ait ad cæcos. Creditis me posse hæc uobis facere: Credenti omnia possible sunt. Hæc enim fides certe in illis maxime probatur, qui tremore cōscientiæ agitati, potius sese diffidere sentiunt, illis uero qui talem miseriam non sentiunt, nescio an sint clauēs illæ consolatoriæ, cū consolari nō mereantur, nisi qui lugent, nec animari ad fidem remissionis, nisi qui trepidat diffidentia retentionis. Atq; ut finem tandem faciā, Hęc sententia mea, credo, potestatem clauis non minuit, ut mihi impingitur, sed a falso honore & ty-

H

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

rannica reuerētia in sibi debitam & amabilem reuerentiā reducit. Non enim est mirū, si clauēs contemptui fiant, si falsis honoribus, id est, tertoribus tantūmodo offerant suscipiendā, Cum cognita earū saluberrima cōmoditate, saxum sit, aut lignū, qui nō cum lachrymis eos exosculetur, & amplectatur. Quid ergo Pontificem propter eas magnificamus, & hominem terribilē fingimus? Non illius sunt clauēs, Meę potius sunt, mihi donatę meę saluti, meę cōsolationi, paci & quieti concessę. Pontifex seruus est & minister meus in clauibus, ipse nō eget illis ut Pontifex, sed ego. Adulatores uero omnia Pontificibus inflectunt, non nostram consolationem, sed illorum tantūmodo potentiam in illis iactitant, & per ea ipsa nos terrent, per quę nos maxime oportuit consolari, adeo sunt hodie omnia peruersa, Et adhuc nō putamus infœlicia esse tēpora, in quibus tantus est abusus optimarū rerum in pessimas res nobis uersarum. Itaq; istam Conclu. ut iacet, non omnino teneo, sed ex magna parte nego

CONCLUSIO XXXIX.

Difficillimū est etiā doctissimis Theologis, simul extolles re ueniarū largitatē, & cōtritionis ueritatē, coram populo. Ratio huius est sequens conclusio.

CONCLUSIO XL.

Contritionis ueritas pœnas quærit & amat, ueniarum autem largitas odisse facit, saltem occasione.

DA uerū pœnitentē, & uidebis eum tam ardentem in seipso quærere ultionē offensionis diuinę, ut cogat re sui misereri, imo ut necessariū sit ei resistere, ne destruat se, ut sæpe legimus & uidimus contigisse. Et B. Hiero. talē scribit suā Paulā fuisse, & ipsemet de seipso. Nihil istis est satis pœnarū. Quin cū filio prodigo inuocant cœlū & terrā, & deū ipsum contra seipso, sicut & Dauid quando dixit, Vertatur obsecro gladius tuus in me & in domum patris mei. Recte ergo me puto dixisse, Pœnitentias Canonicas nō tantū impositas, qui uel nollent meliora facere, ut pigri, uel certe ut explorarent de ueritate cōtritionis suę. Pater itaq; q̄ difficile sit saltē doctis, inter odiū & amorē pœnarū medios ire, ut sic doceant odiū earū, ut tamē maxime psuadeant amorē